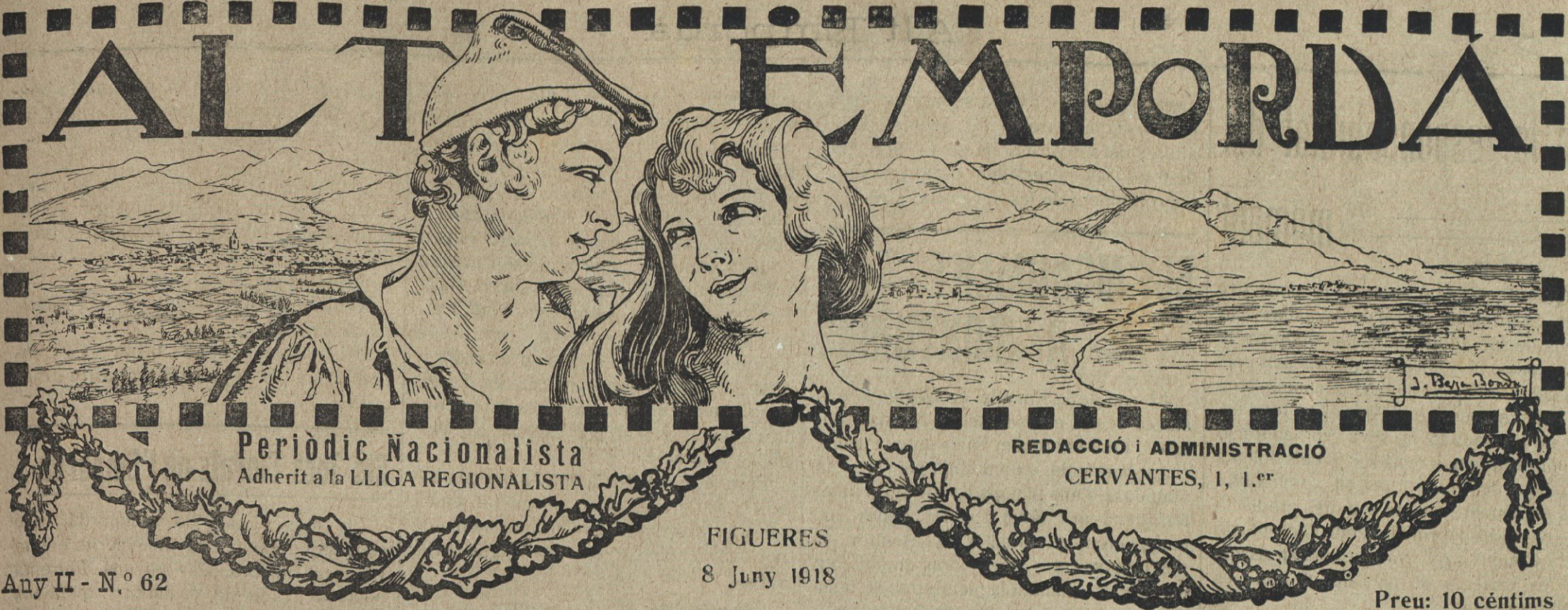

AL T'EMPORDÀ

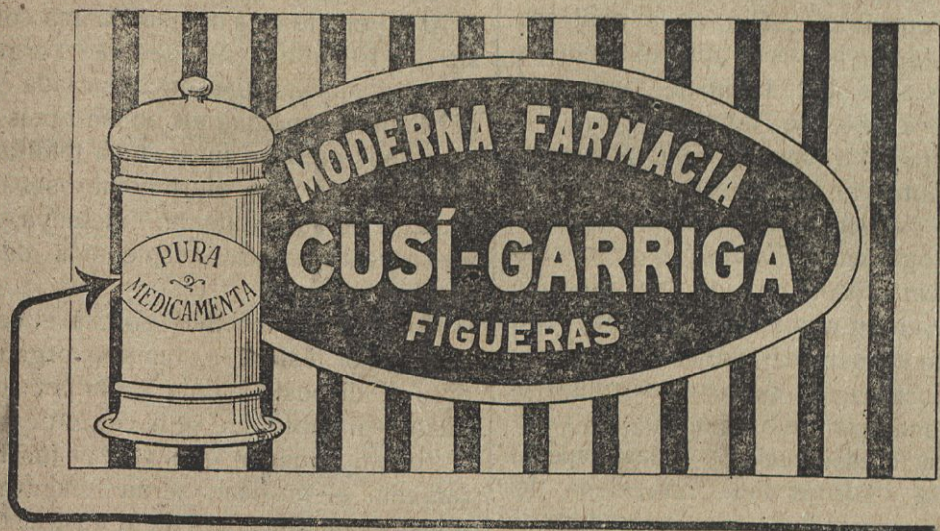
Periòdic Nacionalista
Adherit a la LLIGA REGIONALISTA

REDACCIÓ i ADMINISTRACIÓ
CERVANTES, 1, 1.er

FIGUERES
8 Juny 1918

Any II - N.º 62

Preu: 10 cèntims

El nom dels carrers

De mica en mica, seguint una llei de vida, la nostra ciutat va col·locant-se en la posició d'esperit que li pertoca, sortint-se de l'estancament d'iniciatives que durant tants i tants anys de govern republicà ha hagut de sofrir fins avui en què, mercès a la coincidència benfactors d'uns ciutadans que senten la vergonya de la ciutat endarrèrida i d'un arquitecte municipal que ha sabut incorporar el seu esforç dins les necessitats de renovació de la ciutat, sembla que finalment podrà situar-se Figueres en el lloc de poble obert als aires de les noves conquestes ciutadanes.

La renovació de la ciutat va apareixent de manera harmònica en totes les seves valors, talment com si l'anunci de les seves modificacions urbanes portés lligat amb elles també el desvetllament de tots els esforços individuals, que es posen avui de relleu en mantes manifestacions artístiques i culturals, en què s'hi acompleixen els dissenys de la ciutat nova que veiem sorgir orgullosos d'entremig la destrucció dels motlles antics de les velles concepcions dintre les quals s'era tancada tota la vida figuerenca.

Es amb un alt orgull de ciutadans capacitats per a obtenir la nova ciutat dels nostres somnis, que nosaltres saludem, vingui d'on vingui, sigui qui sigui, a tot aquell que en el cabal d'iniciatives urbanes a realitzar hi porti el seu esforç abnegat i hi deixi l'empremta de la seva dignificadora creació. Que no volem que

la ciutat futura sigui nascuda entremig de la discòrdia i com un fruit d'ella, sinó que sigui en una convergència de respecte i ponderació ciutadana quan ella s'alci amb totes les millores urbanes, amb totes les valors exalçades, per damunt la renovació completa dels esperits.

Per tot això, nosaltres hem sentit l'orgull i la joia més alta al veure alçat un Monument en els nostres carrers, al saber consagrada amb una mostra constant de bellesa, amb unes pedres que porten una ànima, la primera iniciativa que ha arrabassat dels nostres carrers la geladora fredor a què s'eren acostumats en llur estoïcisme al veure passar el temps sense adonar-se del seu pas indiferent.

Es per aquest mateix sentiment que nosaltres admirem l'esforç de la «Societat de Concerts», l'existència de la qual és una distinció i una valoració, que en l'ambient de la nostra ciutat hi duu les alenades de la seva finalitat artística, i que ens ha fet al costum de les Exposicions d'Art en un treball de continuïtat que culminava suava en la replega de la producció dels artistes empordanesos, juntant-la en una de les Exposicions organitzades.

Tots aquests fets que anem constatant obeeixen al conjunt renovador que per a Figueres ha començat, i que es continua en aquells projectes, com el Museu Empordanès d'Art, el Parc-bosc, l'Escola d'Arts i Oficis, etc., etc., que han d'incorporar-la a la categoria que li pertoca.

Hi ha un detall, però, en la nostra ciutat, potser sense importància, del que n'hem de lamentar la manca d'equitat que el presideix, i que es troba en la manera de donar nom als seus carrers.

Talment com si a Figueres no fos possible passar a la posteritat sense haver militat entre les forces republicanes, veiem com entremig la gran abundor d'ex-ministres, ex-governadors, i altres ex-menys categoria que floreixeren en l'època de la primera República, i que donen el seu nom a nombrosos carrers de la nostra ciutat, hi és notada l'absència de noms per tots respectats i que han donat glòria a Figueres i a l'Empordà. No ens lamentem ara de la burla sagnant que representa l'haver donat el nom d'En Ramon Muntaner, el gran cronista empordanès, a un carreró sense sortida, ni tampoc del fet d'haver rotulat amb el del bon Mn. Cinto un altre lloc indigne de la seva memòria. Ens concretem avui solament a aquells noms que hi manquen, entre els quals volen posar-hi a l'avançada el d'En Prat de la Riba, al qual Figueres i l'Empordà ha de mostrar el seu agraïment i n'ha de servir viva memòria; hi manca també el dels Comtes de Perelada, grans benefactors d'aquesta terra, que amb esperit de justícia haurien de tenir dedicat el carrer avui nomenat senzillament de Perelada; hi manquen també el d'alguns escriptors figuerencs força gloriosos, i hi manquen finalment el dels grans reis de Catalunya que de Figueres en feren vila reial i que li concediren cartes especials per al seu creixement. I poc temps fa que Figueres ha pagat el deure que tenia amb l'egregi Joan Maragall.

En canvi no hi manca cap de les infinites figures i figuretes del temps de la República, en l'abús de les quals s'hi ha perdut la norma ponderadora.

Es aquesta una d'aquelles petites qüestions que són lamentables, i a les quals segurament el nostre Ajuntament entregat a les elevades discussions de cada dia no pot fixar-hi l'atenció. No hi seria de més que en un moment de lleure algú es dedicés a fer-ne una revisió, ja que moltes vegades, — com aquesta de què avui hem volgut parlar, — representen una absència d'atenció que es contrapunta actualment amb el nou esperit que en la ciutat sembla vol imperar-hi.

LLUM i TENEBRES

CONCERT

Som en una gran sala plena de públic nombrosíssim. — Perdó pel pleonasme. — Aprop nostre bleixa una persona que totjust ha entrat: algun murmur dispers; algun banc de l'últim pis, algun altre seient grinyolen; una criatura vol expli-

car masses coses i el fan callar; estossegar, estornudar; demostracions de grat, satisfacció, admiració o de sentiments contraris. Heu's-aquí una pila de fresses naturals i irremissibles que causen enuig.

Ara ve una peça del programa, que porta el títol de «Concert». Simula un concert amb tots els sorolls i demostracions que fa el públic, sorolls i demostracions que quan són reals, naturals, molesten. Aquesta peça de concert els reproduïa exactes per mitjà de notes musicals, de tècnica musical: portes que piquen, gent que entra i surt quan va a començar la música, altres que s'assenyalen i es treuen els abrics i els pleguen; els senyals de batuta del director per a fer començar i fer fer atenció; el silenci que tothom imposa per tal d'oïr bé les primeres notes; sembla que comença la música; algú que estossega; un bastó que cau; el públic que mormola i s'impacienta; un estornut; un altre soroll confós; públic que xiula exigint silenci; un moment de silenci del públic deixa oïr clarament un troç de música coneguda; i acaba la música amb un final eloqüent; i el públic bat de mans amb intermitències, havent-n'hi que piquen de peus i donen cops de bastó a terra intentant fer repetir. — Els temps culminants de «Concert» s'hi repeteixen dues o tres vegades.

Aquesta peça de música que simula un concert amb totes les fresses enutjoses que surten del públic, fresses enutjoses quan de veres surten del públic, quan són naturals, reals, veritat i irremissibles, ha agradat especialment, ha presentat com a mèrit artístic principal, el reproduir tan exactes, el fer semblar tan reals i naturals aquelles fresses que quan són reals i naturals molesten, desagraden. Les tals fresses en absolut, per elles mateixes, doncs, no tenen cap valor; molesten, desagraden, són de mal gust — són lletges — quan destorben, quan no es volen; encurioseixen, en canvi, interessan, agraden, emocionen deliciosament, són belles quan tenen mèrit, quan més naturals semblen essent artificials, quan més veritat semblen essent simulació, quan més veritat semblen essent mentida; quan són instruments de música els que per mèrit de l'home produeixen sons, fresses naturals d'altres coses: d'un bastó que cau, de cadires que grinyolen, de mans que aplaudeixen, d'un cos humà viu qu'estossega, etc.

Art no és mentida de perfecció; però — perfecció de mentida.

LLIBERTADÀ.

Postals fotogràfiques del Monument a Monturiol

Es venen a la impremta d'aquest periòdic.